

Utvecklings- och samordningsenheten
Jeanette Ringbom

Konsekvensutredning förslag till ändrade föreskrifter om producentorganisationer och sammanslutningar inom sektorn för frukt och grönsaker

A. Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Inledning

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:14) om producentorganisationer och sammanslutningar inom sektorn för frukt och grönsaker trädde i kraft den 8 augusti 2023.

Ändringar med anledning av ändringar i den strategiska planen

För programperioden 2020–2027 har regeringen beslutat en strategisk plan som beskriver Sveriges jordbrukspolitik för perioden. Planen har även godkänts av EU-kommissionen.

För stödet till producentorganisationer och sammanslutningar inom sektorn för frukt och grönsaker anger den strategiska planen bland annat vad stöd får lämnas för, vilka typer av utgifter som kan vara stödberättigade och specifika villkor för stödberättigande. De nationella regelverk som fastställer villkor för stödet behöver förhålla sig till det som beslutats i den strategiska planen för att inte riskera att de mål som satts upp inte uppfylls. Det är möjligt att fastställa mer detaljerade regler än de som anges i den strategiska planen. Det är inte tillåtet att utöka möjligheterna till stöd i nationella regelverk eftersom det skulle gå utanför ramarna för den strategiska planen som kommissionen godkänt och det då finns risk att stöd skulle utgöra otillåtet statsstöd.

Efter att föreskriften om producentorganisationer och sammanslutningar inom sektorn för frukt och grönsaker trädde i kraft har vissa förändringar för stödet gjorts i den strategiska planen. Föreskrifterna behöver därför anpassas för att stämma överens med den strategiska planen.

Övriga ändringar

Utöver ändringar med anledning av den strategiska planen har Jordbruksverket även uppmärksammat vissa andra behov av förändringar och förtydliganden i föreskrifterna. I vissa bestämmelser föreslår Jordbruksverket därför ändringar av den anledningen.

Föreslagen reglering

1 kap. Grundläggande bestämmelser

2 § om definitioner

Jordbruksverket har uppfattat att det inte är helt tydligt vad begreppet ”åtgärdsplan” betyder i föreskriften och hur begreppet ”insatser” och ”åtgärder” förhåller sig till varandra. Jordbruksverket förtydligar definitionen av begreppet ”åtgärdsplan” genom att ange att det som avses är den del av ett verksamhetsprogram som beskriver vilka insatser inom olika åtgärder som en producentorganisation eller sammanslutning avser att genomföra under ett verksamhetsår.

Jordbruksverket har uppfattat att innebörden av begreppet ”lägsta möjliga kostnad” har tolkats som den absolut lägsta kostnaden på världsmarknaden. Jordbruksverket lägger till en definition av begreppet ”Lägsta möjliga kostnad” för att det ska bli tydligt att det som avses är den lägsta kostnad som en producentorganisation eller sammanslutning erbjudits att köpa en insats för. Det krävs att producentorganisationen eller sammanslutningen gjort en lämplig undersökning av utbud och marknadspris men det krävs inte nödvändigtvis någon kontroll av det totala utbudet på hela världsmarknaden.

6 § om inlämnande av ansökan

I den beslutade föreskriften framgår att en ansökan är inlämnad när den producentorganisation eller sammanslutning som lämnat ansökan har mottagit en bekräftelse i e-tjänsten på att ansökan har tagits emot. Skrivningen är problematisk eftersom det i e-tjänsten inte ges någon bekräftelse på att ansökan har tagits emot, utan en bekräftelse på att ansökan blivit inskickad.

Bestämmelsen ändras så att den ska stämma med den information som lämnas i e-tjänsten. Jordbruksverket fastställer nu att en ansökan är inkommen när den producentorganisation eller sammanslutning som lämnat ansökan har mottagit en bekräftelse i e-tjänsten på att ansökan har blivit inskickad.

4 kap. Verksamhetsprogram och driftsfond

12 a § om ändring av åtgärdsplan

Inför ett nytt verksamhetsår beslutar stämman vilka insatser som producentorganisationen eller sammanslutningen ska genomföra under året. För att skapa viss flexibilitet för oförutsedda händelser finns det möjlighet för organisationen att ansöka om ändring av åtgärdsplanen under det innevarande året. För att säkerställa att producentorganisationerna och sammanslutningen inte frångår den åtgärdsplan som stämman beslutat inför året i allt för stor utsträckning finns begränsningar i 12 § för ändring av det belopp som godkänts inför verksamhetsåret.

Jordbruksverket har uppmärksammat att begränsningen i 12 § inte är tillräcklig eftersom producentorganisationerna och sammanslutningen ändå kan ansöka om mycket omfattande ändringar av åtgärdsplanen under innevarande år så länge de inte påverkar det totala beloppet. Att sådana omfattande ändringar görs är problematisk för den demokratiska kontrollen i organisationerna. De innebär även en betydande administrativ börda både organisationerna och för Jordbruksverket.

För att stärka den demokratiska kontrollen i organisationerna och för att begränsa den administrativa bördan inför Jordbruksverket ytterligare en begränsning av möjlighet att ändra åtgärdsplanen under innevarande år. Den begränsningen innebär att minst hälften av de insatser som stämman beslutat om måste genomföras.

17 § om fördelningar av åtgärder och insatser

I den beslutade föreskriften har Jordbruksverket fastställt att högst 75 procent av driftsfonden får avse en enskild åtgärd. Jordbruksverket har uppfattat att relationen mellan begreppen ”åtgärd” och ”mål” inte är helt tydlig.

För att förtydliga ändrar Jordbruksverket nu skrivningen så att det framgår att det är enskilda åtgärder inom ett mål som får utgöra högst 75 procent av driftsfonden. Ändringen utgör inte någon ändring i sak utan är endast avsedd att förtydliga relationen mellan begreppen mål och åtgärd.

5 kap. Generella villkor

22 § om villkor för förskott

I den beslutade föreskriften upplyser Jordbruksverket i första stycket om att kommissionen i artikel 15a i förordning (EU) 2022/127 fastställt att förskott inte får överskrida 80 procent av de utgifter och kostnader som Jordbruksverket godkänt i producentorganisationens eller sammanslutningens åtgärdsplan för det aktuella verksamhetsåret.

I det andra stycket i 22 § i den beslutade föreskriften upplyser Jordbruksverket om att kommissionen i artikel 15a i förordning (EU) 2022/127 fastställt att förskott

endast lämnas om producentorganisationen eller sammanslutningen ställt en säkerhet till ett belopp som minst motsvarar förskottsbeloppet.

De aktuella upplysningarna i förskriften återger inte förordningsbestämmelsen helt ordagrant. För att säkerställa att återgivningen inte på något sätt kan tolkas på annat sätt än förordningsbestämmelsen väljer Jordbruksverket nu att ändra bestämmelsen så att den endast upplyser om att villkor för utbetalning av förskott finns i artikel 15a i förordning (EU) 2022/127.

6 kap. Åtgärdsspecifika villkor

12 och 15 §§ om licens för auktionssystem

I den strategiska planen framgår det att stöd för licens för auktionssystem bara får lämnas om auktionssystemet ägs och drivs av producentorganisationen. Skrivningen har blivit något felaktigt formulerad och kommer att justeras i kommande ändring av den strategiska planen. Den begränsning som avses är stöd endast lämnas för licens som innehas och nyttjas av en producentorganisation eller sammanslutning. Jordbruksverket fastställer därför bestämmelse om den avsedda begränsningen, att stöd för auktionssystem endast lämnas för licens som innehas och nyttjas av en producentorganisation eller sammanslutning.

Den strategiska planen ger utrymme för att lämna stöd för ”övriga kostnader som t ex köp av tjänst, och licenskostnader”. Enligt den beslutade föreskriften kan stöd därför även lämnas för köp av tjänst. Jordbruksverket bedömer nu dock att det endast kan bli aktuellt att lämna stöd för licenskostnad. Det finns inte några tjänster knutna till licens för auktionssystem som skulle kunna vara stödberättigande. Jordbruksverket ändrar därför 15 § genom att ta bort skrivningen om möjlighet till stöd för köp av tjänst.

17 § om investeringar för stärkt konkurrenskraft

Den strategiska planen har ändrats så att det nu framgår att stöd för investering i LED-belysning bara kan lämnas om investeringen ska placeras i ett växthus som inte haft belysning alls tidigare eller som haft annan mer energikrävande belysning. Ändringen i den strategiska planen har gjorts för att säkerställa att åtgärden bidrar ändrat till miljönytta.

För att föreskriften ska följa den strategiska planen föreskriver Jordbruksverket om kraven på placering av LED-belysning i andra stycket av 17 §.

22 § om vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för

Den strategiska planen har ändrats så att det nu framgår att det endast kan vara aktuellt att lämna stöd för köp av tjänst vid insatser som avser rådgivning. 22 § ändras därför för att följa ändringen i den strategiska planen.

43 § om investeringar för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

Jordbruksverket har uppfattat att det inte är helt tydligt vilken typ av robot- och drönarbaserade system som stöd kan lämnas för. För att förtydliga fastställer Jordbruksverket att det är autonoma robot - eller drönarbaserade system som stöd får lämnas för. Stöd lämnas för just autonoma system då de är självgående och därmed inte behöver kopplas till någon annan maskin som drivs på icke förnybar energi. De autonoma systemen ger också ofta en mer träffsäker och precis användning av det medel de sprider ut vilket minskar användningen av det aktuella medlet.

50 a § om villkor för rådgivning för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

För att säkerställa kvaliteten på den rådgivning som stöd lämnas för har strategisk plan ändrats så att det framgår att rådgivning ska ges av professionella rådgivningsföretag inom odling av frukt och grönsaker i växthus respektive på friland. Jordbruksverket fastställer därför i första stycket av 50 a § att stöd för rådgivning endast lämnas om rådgivningen ges av professionella rådgivningsföretag som är experter inom odling av frukt och grönsaker.

För att säkerställa kvaliteten på de analyser som stöd lämnas för har strategisk plan ändrats så att det framgår att de ska utföras av erkända analysföretag.

Jordbruksverket bedömer att krav på att analysföretag ska vara erkända innebär att företaget ska vara ackrediterat av Swedac och fastställer därför det i andra stycket av 50 a § att stöd för blad- och fruktanalyser eller vatten- och jordanalyser bara lämnas om analyserna utförs av analysföretag som är ackrediterade av Swedac.

Jordbruksverket bedömer att det är rimligt att stöd för rådgivning för säker hantering av överblivet växtmaterial/växtavfall samt användning av fällor bara lämnas om rådgivningen är en del av en plan för att minska användningen av växtskyddsmedel som omfattar alla medlemsföretag. Jordbruksverket fastställer bestämmelse om detta i tredje stycket av 50 a §.

53 § om vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för

Den strategiska planen har ändrats så att det nu framgår att det endast kan vara aktuellt att lämna stöd för köp av tjänst vid insatser som avser rådgivning. 53 § ändras därför för att följa ändringen i den strategiska planen.

54 § om utbildning för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

För att säkerställa kvalitet på utbildning som ges för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön har strategisk plan ändrats så att det nu framgår att stöd bara lämnas om utbildningen arrangeras av professionella aktörer som är

experter inom odling av frukt och grönsaker i växthus eller på friland.
Jordbruksverket fastställer därför bestämmelse om detta i andra stycket av 54 §.

59 § om stöd för investeringar för att begränsa klimatförändringar och anpassning till ett förändrat klimat

I den strategiska planen är det beslutat att stöd ska kunna lämnas för investeringar i förnybar energi. Detta är fastställt i den beslutade föreskriften. För att förtydliga fastställer Jordbruksverket nu att det är utrustning för produktion av förnybar energi som stöd kan lämnas för.

59 a § om vilken förnybar energi som stöd inte lämnas för

För att stödmottagare ska kunna få största möjliga nytta av en investering i utrustning för produktion av förnybar energi fastställer Jordbruksverket i första stycket av 59 a § att stöd även kan lämnas för tillhörande utrustning som begränsar energiförlust från investeringen.

Jordbruksverket anser att stöd inte ska lämnas för investeringar i utrustning som avser produktion av solenergi eller vindkraft. Anledningen är att Jordbruksverket bedömer att sådana investeringar kan vara ekonomisk lönsamma även utan stöd. Jordbruksverket fastställer därför bestämmelse om detta i en andra stycket av 59 a §.

62 § om stöd för transportfordon

I den beslutade föreskriften har Jordbruksverket fastställt att stöd kan lämnas för investeringar i eldrivna transportfordon.

Den strategiska planen har ändrats så att det nu framgår att det endast är den extra kostnad det innebär att investera i eldrivna transportfordon och utrustning som behövs för att ladda transportfordonet som stöd kan lämnas för. Jordbruksverket fastställer därför bestämmelse om detta i 62 §.

71 § om vem som ska äga investeringar i utrustning för att bearbeta produkter

I den beslutade föreskriften har Jordbruksverket fastställt att stöd bara kan lämnas för investeringar i utrustning för att bearbeta produkter om utrustningen placeras i en anläggning för gemensam hantering av producentorganisationens produkter.

Den strategiska planen har nu förtydligats så att det framgår att investeringen kan vara placerad hos en medlem men att det ska vara producentorganisationen eller sammanslutningen som äger och driver investeringen. Jordbruksverket ändrar därför andra stycket i 71 § och fastställer att stöd för investering i utrustning för bearbetning av produkter bara lämnas för utrustning som ägs och drivs av en producentorganisation eller sammanslutning.

75 § om vad stöd för att främja och marknadsföra produkter samt öka konsumtionen av produkter får lämnas för

I den beslutade föreskriften framgår att stöd för

75 a § om stöd för marknadsföringsmaterial för generisk marknadsföring och marknadsföring av kvalitetsmärken

I artikel 14.2 i förordning (EU) 2022/126 finns bestämmelse om att medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsföringsmaterial för generisk marknadsföring och marknadsföring av kvalitetsmärken bär unionens emblem och innehåller följande text om finansiering: 'Finansierat av Europeiska unionen'. Unionens emblem och texten om finansieringen ska återges i enlighet med de tekniska krav som fastställs i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 821/2014.

Jordbruksverkets möjlighet att säkerställa detta är att fastställa det som en bestämmelse i föreskrifter. Jordbruksverket fastställer därför detta i 75 a §.

75 b § om information om pris och nationalitet

Den strategiska planen har ändrats så att det nu framgår att informationsmaterial, reklam och information inte får innehålla prisinformation eller information om den nationella identiteten. Syftet är att tydliggöra att marknadsföringen ska vara unionsneutral i enlighet med artikel 14 i 2022/126. Jordbruksverket fastställer bestämmelse om detta i första stycket av 75 b §.

Den strategiska planen har också ändrats så att det framgår att stöd för att utveckla ny professionell webbplats endast lämnas om arbetet utförs av ett professionellt IT-företag. Syftet är att säkerställa hög kvalitet på webbplatsen. För att följa den strategiska planen fastställer Jordbruksverket det nya kravet i andra stycket av 75 b §.

78 § om utgifter och kostnader för att främja och marknadsföra produkter samt öka konsumtionen av produkter

Jordbruksverket fastställer att stöd kan lämnas för utgifter och kostnader som avser material då det saknas i den beslutade föreskriften. Avsikten har varit att stöd ska kunna lämnas även för utgifter eller kostnader för exempelvis reklammaterial eller mässmontrar.

Bilaga 10

Jordbruksverket bedömer att det behövs vissa justeringar i bilaga 10 för att säkerställa att Jordbruksverket får tillräckliga och nödvändiga uppgifter för bedömning av ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande år för producentorganisationer.

Punkt 4 i listan över uppgifter som en ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande verksamhetsår för en producentorganisation ska innehålla förtydligar

Jordbruksverket att uppgifter om insatser som ändras under året även ska lämnas för insatser som inte genomförs.

I listan över bilagor som en ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande verksamhetsår för en producentorganisation ska innehålla stryker Jordbruksverket tidigare punkt 2 om årsredovisning för producentorganisationens senast fastställda räkenskapsår. Jordbruksverket behöver inte ta del av årsredovisningen i denna ansökan.

I samma punktlista ändrar Jordbruksverket kravet på förteckning över insatserna i åtgärdsplanen. Den tidigare punkten b om insatsbeskrivning stryks eftersom den var felaktig. Istället tillkommer en ny punkt 3 om insatsbeskrivningar.

Jordbruksverket stryker kravet på att ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande verksamhetsår för en producentorganisation ska innehålla utdrag från bokföringskonton för nytillkomna medlemmar. Jordbruksverket behöver inte ta del av utdrag från bokföringskonton för nytillkomna medlemmar i denna ansökan.

Bilaga 16

I bilaga 16 som avser ansökan om utbetalning lägger Jordbruksverket till krav på att producentorganisationen eller sammanslutningen ska lämna samtliga tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för de genomföra insatserna som bilaga till ansökan.

Bilaga 17

I bilaga 17 förtydligar Jordbruksverket skrivningen i punkt 7 genom att lägga till en upplysning i parentes om att det är dränering av odlingsmark som avses.

Jordbruksverket lägger till en ny punkt 11 där det framgår att en årsrapport även ska innehålla uppgift om total areal i hektar kopplat till odling av erkända grödor och att uppgifterna ska vara uppdelade på friland och växthus.

Ändringarna görs för att Jordbruksverket ska få in rätt uppgifter om areal som ska rapporteras till EU.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

Föreslagen reglering

1 kap. Grundläggande bestämmelser

2 § om definitioner

Det finns inte någon möjlighet att definiera begreppet ”åtgärdsplan” på annat sätt eftersom det då inte skulle få korrekt betydelse i föreskriften. Om Jordbruksverket inte förtydligar definitionen av begreppet ”åtgärdsplan” finns det risk för missförstånd kring vad begreppet betyder i föreskriften. Effekten skulle kunna bli att stödmottagare får svårigheter att tolka och följa regelverket.

Om Jordbruksverket inte lägger till en definition av begreppet ”lägsta möjliga kostnad” i föreskriften finns det risk för att det uppstår missförstånd om vilken undersökning av marknadspris som krävs av producentorganisationerna och sammanslutningen. Effekten skulle kunna bli en orimlig administrativ börda för dessa företag.

6 § om inlämnande av ansökan

Bestämmelsen behöver återspegla den information som lämnas i e-tjänsten när en producentorganisation eller sammanslutning lämnar in en ansökan. Det finns därmed inte någon möjlighet att ändra bestämmelsen på annat sätt.

Om Jordbruksverket inte ändrar bestämmelsen skulle effekten kunna bli att producentorganisationer eller sammanslutningar som lämnar in en ansökan inte med säkerhet kan veta om ansökan är inkommen eller inte.

4 kap. Verksamhetsprogram och driftsfond

17 § om fördelningar av åtgärder och insatser

Om Jordbruksverket inte förtydligar att det är enskilda insatser inom en åtgärd som högst får utgöra 75 % av driftsfonden skulle det fortsatt vara otydligt. Det finns då en risk för att fördelningen i åtgärdsplanerna inte följer bestämmelsen. Effekten av att inte förtydliga skrivningen skulle därmed kunna bli att Jordbruksverket inte skulle kunna bevilja stöd för samtliga insatser.

Jordbruksverket anser att det inte finns någon alternativ lösning för att förtydliga bestämmelsen utan att ändra innebörden.

5 kap. Generella villkor

22 § om villkor för förskott

Om Jordbruksverket inte ändrar bestämmelsen så att den endast upplyser om att villkor för utbetalning av förskott finns i artikel 15a i förordning (EU) 2022/127 finns det en risk för att bestämmelsen tolkas felaktigt. Effekten skulle kunna bli att den som läser föreskriften får uppfattning om att producentorganisationer och sammanslutningar kan få ett större belopp utbetalat i förskott än vad som är möjligt.

En alternativ lösning skulle kunna vara att återge hela bestämmelsen från artikel 15a i förordning (EU) 2022/127 ordagrant. Jordbruksverket bedömer att det skulle göra föreskriften mer svårläst och att det därför är mindre lämpligt.

6 kap. Åtgärdsspecifika villkor

12 och 15 §§ om licens för auktionssystem

Om Jordbruksverket inte skulle föreskriva om att stöd för licens för auktionssystem bara får lämnas om licensen innehas och nyttjas av en producentorganisation eller sammanslutning skulle Jordbruksverket inte kunna neka stöd för licenser som innehas och nyttjas av medlemmar.

En alternativ lösningen skulle vara att föreskriva så som det står i den gällande strategiska planen, det vill säga att villkor för stödet är att auktionssystemet ska ägas och drivas av producentorganisationen. Det skulle innebära att stödet inte går att söka eftersom det inte kan vara aktuellt att köpa licens för ett system som företaget själv äger.

Om Jordbruksverket inte skulle ändra 15 § skulle det fortsatt vara oklart vad vilken typ av tjänster som stöd skulle kunna lämnas för avseende licenskostnader. Effekten skulle kunna bli att producentorganisationer eller sammanslutningar ansöker om stöd för tjänster som inte kan vara stödberättigande vilket kan leda till avdrag på ansökan. Eftersom det bara är licenskostnad som det kan bli aktuellt att lämna stöd för när det gäller licenser bedömer Jordbruksverket att det inte finns någon lämplig alternativ lösning.

17 § om investeringar för stärkt konkurrenskraft

Om Jordbruksverket inte skulle föreskriva om att stöd inte kan lämnas för investeringar i växthus som sedan tidigare har belysning med likartad energiförbrukning skulle föreskriften inte följa den strategiska planen. Jordbruksverket skulle då inte heller kunna neka stöd för sådana investeringar. Effekten skulle då bli att vissa investeringar inte skulle ge avsedd nytta för miljön och att åtgärden därmed inte skulle bidra till miljönytta på avsett sätt.

Om Jordbruksverket inte uttryckligen skulle förskriva att stöd kan lämnas för investeringar i växthus som sedan tidigare saknat beslyning skulle det inte vara tydligt att syftet med investeringen inte nödvändigtvis behöver vara energibesparing utan även kan vara produktionshöjning. Effekten skulle då kunna bli att åtgärden inte skulle bidra till produktionshöjning på avsett sätt.

Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

22 § om vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för

Om Jordbruksverket inte ändrar 22 § så att det framgår att det endast är utgifter som avser köp av tjänst som stöd för rådgivning kan lämnas för skulle föreskriften inte följa den strategiska planen. Det finns då risk för att stödmottagare skulle ansöka om utbetalning av stöd för utgifter som inte borde ha varit stödberättigande.

43 § om investeringar för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

Om Jordbruksverket inte förtydligar att det är autonoma robot- eller drönarsystem som stöd kan lämnas för skulle Jordbruksverket inte kunna neka stöd till robotsystem som inte är autonoma. Det skulle kunna innebära att stöd lämnas till system som inte har optimal spridning och användning av ogräs- och växtskyddsmedel eller robotar som behöver dras av maskiner som drivs av icke förnybar energi. Effekten skulle då kunna bli negativa miljöeffekter.

Eftersom det är just autonoma robot- eller drönarsystem som stöd ska kunna lämnas för bedömer Jordbruksverket att det inte finns någon lämplig alternativ lösning till att föreskriva om det.

50 a § om villkor för rådgivning för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

Bestämmelsen följer beslutad ändring i den strategiska planen. Den möjlighet som finns att reglera på annat sätt skulle vara att i andra stycket endast ange att analyserna ska vara utförda av erkända analysföretag. Jordbruksverket bedömer att en sådan formulering är mindre tydlig och mindre förutsebar och att den lösningen därför inte är lämplig.

Om Jordbruksverket inte alls skulle fastställa bestämmelserna i 50 a § skulle föreskriften inte följa den strategiska planen. Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelserna i första eller andra stycket skulle Jordbruksverket inte kunna säkerställa kvaliteten på rådgivning eller analyser. Effekten skulle kunna bli att stödet inte ger avsedd nytta.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelserna i tredje stycket skulle Jordbruksverket inte kunna säkerställa att samtliga medlemmar får samma möjlighet till rådgivning för säker hantering av överblivet växtmaterial, växtavfall

eller av fällor. Effekten skulle kunna bli att inte alla medlemmar får förutsättningar att hantera överblivet växtmaterial, växtavfall eller av fällor på bästa sätt. Det skulle öka risken för negativ påverkan på miljön.

53 § om vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för

Om Jordbruksverket inte ändrar 53 § så att det framgår att det endast är utgifter som avser köp av tjänst som stöd för rådgivning kan lämnas för skulle forskriften inte följa den strategiska planen. Det finns då risk för att stödmottagare skulle ansöka om utbetalning av stöd för utgifter som inte borde ha varit stödberättigande.

54 § om utbildning för att främja, utveckla och införa metoder som skyddar miljön

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa bestämmelse om att stöd bara lämnas om utbildningen arrangeras av professionella aktörer som är experter inom odling av frukt och grönsaker i växthus eller på friland skulle forskriften inte följa den strategiska planen. Jordbruksverket skulle då inte heller kunna säkerställa kvaliteten på den utbildning som stöd lämnas för. Effekten skulle kunna bli att stödet inte skulle ge avsedd effekt.

Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

59 § om stöd för investeringar för att begränsa klimatförändringar och anpassning till ett förändrat klimat

Om Jordbruksverket inte ökar tydligheten i punkt 1 finns det risk för att bestämmelsen tolkas felaktigt. Det skulle inte vara tydligt att det är utrustning för utvinning av förnybar energi som stöd kan lämnas för. Det finns då risk för att producentorganisationer eller sammanslutningar ansöker om åtgärdsplaner som innehåller icke stödberättigande investeringar. Effekten skulle bli att Jordbruksverket skulle behöva neka stöd och att organisationens driftsfond inte nyttjas fullt ut.

59 a § om vilken förnybar energi som stöd inte lämnas för

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att stöd även kan lämnas för tillhörande utrustning som begränsar energiförlust från investering i utrustning för utvinning av förnybar energi skulle stöd inte kunna lämnas för sådan utrustning. Regelverket skulle då inte följa den strategiska planen och syftet med stödet skulle inte kunna nås fullt ut. Effekten skulle bli onödiga energiförluster vilket ger negativa konsekvenser på miljön. Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att stöd inte lämnas för investeringar i utrustning som avser utvinning av solenergi eller vindkraft skulle Jordbruksverket inte kunna neka stöd för sådana investeringar trots att de är ekonomiskt lönsamma

även utan stöd. Jordbruksverket skulle då inte följa principen om sund ekonomisk förvaltning som fastställs i budgetförordningen¹. Om stödpengar inte används på ett optimalt sätt skulle effekten bli att de inte skulle ge största möjliga nytta.

Eftersom det är just investeringar i utrustning som avser utvinning av solenergi eller vindkraft som stöd inte ska kunna lämnas för finns det inte någon lämplig alternativ lösning till att föreskriva om detta.

62 § om stöd för transportfordon

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa vilka utgifter för investeringar i eldrivna transportfordon som stöd kan lämnas för skulle regelverket inte följa den strategiska planen. Jordbruksverket skulle då inte kunna neka stöd för den del av investeringskostnaden som bedöms som normal produktionskostnad. Effekten skulle bli att syftet med stödet inte skulle kunna nås fullt ut och att stödet inte skulle ge största möjliga nytta.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att stöd kan lämnas för utrustning som behövs för att ladda transportfordonet skulle stöd inte kunna lämnas för sådan utrustning. Föreskriften skulle då inte följa den strategiska planen i detta avseende. Effekten skulle kunna bli att producentorganisationerna eller sammanslutningarna inte går över till eldrivna transportfordon i önskvärd omfattning.

Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte några lämpliga alternativa lösningar.

71 § om vem som ska äga investeringar utrustning för att bearbeta produkter

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att stöd för investering i utrustning för bearbetning av produkter bara lämnas för utrustning som ägs och drivs av en producentorganisation eller sammanslutning skulle föreskriften inte följa begränsningarna i den strategiska planen.

Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

75 a § om stöd för marknadsföringsmaterial för generisk marknadsföring och marknadsföring av kvalitetsmärken

Om Jordbruksverket inte skulle föreskriva om att marknadsföringsmaterial för generisk marknadsföring och marknadsföring av kvalitetsmärken ska bära unionens emblem och innehålla den aktuella texten om finansiering av Europeiska unionen skulle Jordbruksverket inte kunna säkerställa detta. Jordbruksverket skulle då inte

¹ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012

heller kunna neka stöd för marknadsföring i de fall emblemet eller texten saknas. Effekten skulle bli att Jordbruksverket skulle riskera kritik och sanktioner från Europeiska unionen.

Eftersom bestämmelsen följer krav i EU förordning finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

75 b § om information om pris och nationalitet

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att informationsmaterial, reklam och information inte får innehålla prisinformation eller information om den nationella identiteten skulle föreskriften inte följa begränsningarna i den strategiska planen. Jordbruksverket skulle då inte kunna neka stöd för informationsmaterial, reklam och information som innehåller den typen av information. Effekten skulle kunna bli att stöd lämnas för marknadsföringen som inte är unionsneutral. Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

Om Jordbruksverket inte skulle fastställa att stöd för att utveckla ny webbplats endast lämnas om arbetet utförs av ett professionellt IT-företag skulle föreskriften inte följa begränsningarna i den strategiska planen. Jordbruksverket skulle inte kunna neka stöd med anledning av att en webbplats utvecklats av någon annan än ett professionellt IT företag. Effekten skulle kunna bli att stöd lämnas för att ta fram webbplatser som inte har acceptabel kvalitet. Eftersom föreskriften ändras för att följa den strategiska planen finns det inte någon lämplig alternativ lösning.

78 § om utgifter och kostnader för att främja och marknadsföra produkter samt öka konsumtionen av produkter

Om Jordbruksverket inte fastställer att stöd kan lämnas för utgifter och kostnader som avser material skulle stöd inte kunna lämnas för att ta fram exempelvis reklammaterial eller mässmontrar. Effekten skulle då kunna bli att producentorganisationerna eller sammanslutningen inte skulle få nödvändigt stöd för att kunna ta fram sådan reklam eller delta i mässor.

Eftersom det är bestämmelse om att stöd kan lämnas för utgifter och kostnader som avser material som saknats i föreskriften ser Jordbruksverket inte att det finns någon lämplig alternativ lösning till att föreskriva om detta.

Bilaga 10

Om Jordbruksverket inte skulle förtydliga att uppgifter om insatser som ändras under året även ska lämnas för insatser som inte genomförs skulle Jordbruksverket inte kunna kontrollera att producentorganisationen genomför minst hälften av de insatser som godkändes inför verksamhetsåret.

Om Jordbruksverket inte skulle stryka krav på onödiga uppgifter i bilaga 10 skulle stödmottagarna behöva skicka in dessa uppgifter trots att de inte behövs för

Jordbruksverkets kontroll av ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande verksamhetsår för en producentorganisation. Effekten skulle bli att den administrativa bördan förbli onödigt stor.

Jordbruksverket bedömer att det inte finns några lämpliga alternativa lösningar till de som föreslås i bilaga 10.

Bilaga 16

Om Jordbruksverket inte skulle lägga till uppgift om att en producentorganisation eller sammanslutning ska lämna samtliga tillstånd, godkännanden eller avtal som avser för de genomföra insatserna som bilaga till ansökan kan Jordbruksverket inte kräva att producentorganisation eller sammanslutning lämnar in dessa. Det finns då en risk för att Jordbruksverket skulle behöva lämna stöd utan att kunna kontrollera om nödvändiga tillstånd, godkännanden eller avtal finns på plats.

Eftersom Jordbruksverket behöver ta del av eventuella tillstånd, godkännanden eller avtal som avser för de genomföra insatserna bedömer att det inte finns några lämpliga alternativa lösningar till de som föreslås i bilaga 16.

Bilaga 17

Om Jordbruksverket inte förtydligar skrivningen i punkt 7 och lägger till kravet i punkt 11 kommer Jordbruksverket inte få in tillräckliga uppgifter om areal för rapportering till EU-kommissionen. Jordbruksverket riskerar då kritik och sanktioner från EU-kommissionen.

Eftersom det är just de angivna uppgifterna om areal som Jordbruksverket ska rapportera till EU bedömer Jordbruksverket att det inte finns några lämpliga alternativa lösningar till att de som föreslås i bilaga 17.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Producentorganisationer och sammanslutningar ansöker om nytt verksamhetsprogram, ändring av verksamhetsprogram och/eller åtgärdsplan för nästa verksamhetsår senast den 15 september. För att ge producentorganisationer och sammanslutningar rimlig tid att utforma sina ansökningar utifrån det ändrade regelverket behöver författningen träda i kraft senast den 1 augusti 2024.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De som primärt berörs av regleringen är de fyra producentorganisationer och den sammanslutning som är erkända inom sektorn för frukt och grönsaker i Sverige samt deras medlemmar. Regleringen berör även producentorganisationer eller sammanslutningar som ansöker om erkännande under programperioden.

Omsättningen för de organisationer som är erkända inom sektorn för frukt och grönsaker varierar mellan cirka 100 000 000 kronor 925 000 000 kronor per år och har mellan 6 och 60 anställda.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Jordbruksverkets beslutanderätt för föreskrifterna grundar sig på bemyndigande i 20 § förordningen (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter samt 3 kap 31 a § och 13 kap. 3 och 3 a §§ i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

5. Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Regleringen i första stycket av 6 kap. 50 a och 54 §§ innebär att producentorganisationerna och sammanslutningen behöver köpa rådgivning från professionella rådgivningsföretag alternativt aktörer som är experter inom odling av frukt och grönsaker. Kostnadsbilden hos företag som är professionella experter kan eventuellt skilja sig från andra företag som erbjuder rådgivning. Om det är så kan den föreslagna regleringen innebära förändrade kostnader för de berörda företagen. Eftersom ändringen direkt följer ändring i den strategiska planen finns det inte några alternativa lösningar att jämföra med.

Regleringen i andra stycket av 6 kap. 50 a § innebär att producentorganisationerna och sammanslutningen behöver köpa sina analyser från företag som är ackrediterade av Swedac. Kostnadsbilden hos företag som är ackrediterade kan eventuellt skilja sig från den hos icke ackrediterade företag. Om det är så kan den föreslagna regleringen innebära förändrade kostnader för de berörda företagen. Eftersom den valda lösningen bara är ett förtydligande av den alternativa lösningen skulle den alternativa lösningen medföra samma kostnadsbild som den valda lösningen

Regleringen i andra stycket av 6 kap. 75 b § innebär att producentorganisationerna och behöver köpa tjänster för utveckling av webbplatser från professionellt IT-företag. Kostnadsbilden hos företag som är professionella kan eventuellt skilja sig från andra företag som erbjuder utveckling av webbplatser. Om det är så kan den föreslagna regleringen innebära förändrade kostnader för de berörda företagen. Eftersom ändringen direkt följer ändring i den strategiska planen finns det inte några alternativa lösningar att jämföra med.

Ett antal ändringar i 6 kap. innebär förändringar i vilka insatser som stöd kan lämnas för. Det kan påverka företagens möjlighet att genomföra planerade investeringar. Eftersom ändringarna direkt följer ändring i den strategiska planen finns det inte några alternativa lösningar att jämföra med.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Jordbruksverkets bedömning är att regleringen är förenligt med EU-rätten i alla avseenden.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

För att de föreslagna ändringarna ska kunna användas för ansökan om nytt verksamhetsprogram eller åtgärdsplan som ska lämnas senast den 15 september 2024 behöver författningen träda i kraft senast den 1 augusti 2024.

Föreskriften kommer att skickas ut till samtliga remissinstanser efter att ändringarna har beslutats. Eftersom samtliga organisationer som direkt berörs av föreskriften då får ta del av de ändringar som beslutats bedömer Jordbruksverket att det inte finns något behov av ytterligare informationsinsatser.

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

C. Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

I Sverige finns för närvarande fyra erkända producentorganisationer och en erkänd sammanslutning inom sektorn för frukt och grönsaker. Ytterligare en producentorganisation har ansökt om erkännande. Det är främst dessa företag som berörs av regleringen.

Omsättningen för de organisationer som är erkända inom sektorn för frukt och grönsaker varierar mellan cirka 100 000 000 kronor och 925 000 000 kronor per år och har mellan 6 och 60 anställda

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Den förändrade regleringen i bilaga 10, 16 och 17 innebär viss förändring av tidsåtgången för de berörda företagen och därmed av dessa företags kostnader för administration av stödet.

Den formel vi använder för beräkningen av administrativa kostnader är $\text{Population} \times \text{Frekvens} \times (\text{Minuter} \times (\text{Timplön}/60) + \text{ev. extern kostnad})$.

I beräkningarna har Jordbruksverket antagit att det kommer att finnas fem erkända producentorganisationer och en erkänd sammanslutning.

Timplönen som beräkningarna utgår från är 600 kronor vilket är en ungefärlig medellön för de personer som hanterar den administrativa bördan med stödet.

2.1 Bilaga 10

Bilaga 10 avser ansökan om ändring av åtgärdsplan under innevarande verksamhetsår för en producentorganisation.

2.1.1 om krav på uppgifter om insatser som inte kommer att genomföras

Jordbruksverket lägger till krav på att de uppgifter som en producentorganisation ska lämna för insatser som ändras i åtgärdsplanen även ska lämnas för insatser som inte kommer att genomföras.

Jordbruksverket bedömer att det kommer att ta 120 minuter per ansökningstillfälle att lämna dessa uppgifter i denna ansökan.

Den administrativa börda som tillkommer med anledning av ändringen är totalt 12 000 kronor per år.

$$(5 \times 2 \times (120 \times (600/60))) = 12\ 000$$

2.1.2 om borttaget krav på årsredovisning och utdrag från bokföring

Jordbruksverket tar bort krav på årsredovisning och utdrag från bokföringskonton för nytillkomna medlemmar. Jordbruksverket bedömer att varje företag som berörs sparar 30 minuter per ansökningstillfälle på att inte bifoga dessa underlag i denna ansökan.

Besparingen av administrativa kostnader totalt sett är 3 000 kronor per år
($5 \times 2 \times (30 \times (600/60)) = 3\,000$)

2.2 Bilaga 16

Bilaga 16 avser ansökan om utbetalning av stöd. I denna bilaga lägger Jordbruksverket till krav på att producentorganisationen eller sammanslutningen ska lämna samtliga tillstånd, godkännanden eller avtal som krävs för de genomföra insatserna som bilaga till ansökan. Jordbruksverket bedömer att det kommer att ta 30 minuter per år för varje företag som berörs att bifoga dessa underlag i denna ansökan.

Den administrativa börda som tillkommer med anledning av ändringen i bilaga 16 är totalt 1 800 kronor per år.

($6 \times 1 \times (30 \times (600/60)) = 1\,800$)

2.3 Bilaga 17

I bilaga 17 lägger Jordbruksverket till en ny punkt 11 där det framgår att en årsrapport även ska innehålla uppgift om total areal i hektar kopplat till odling av erkända grödor och att uppgifterna ska vara uppdelade på friland och växthus. Jordbruksverket bedömer att det kommer att ta 120 minuter per år för varje företag som berörs att bifoga dessa underlag i denna ansökan.

Den administrativa börda som tillkommer med anledning av ändringen i bilaga 17 är totalt sett 7 200 kronor per år.

($6 \times 1 \times (120 \times (600/60)) = 7\,200$)

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen i 4 kap. 12 a § innebär att producentorganisationerna och sammanslutningen behöver säkerställa att minst hälften av de insatser som stämman beslutat om faktiskt genomförs. Det kan eventuellt innebära att producentorganisationerna och sammanslutningen i ett tidigare skede behöver kunna säkerställa att insatser som man planerar att ansöka om faktiskt kommer att genomföras.

Regleringen innebär att producentorganisationerna och sammanslutningen behöver köpa tjänster från rådgivningsföretag och utbildningsföretag som är experter inom odling av frukt och grönsaker. De behöver även köpa analyser från företag som är ackrediterade av Swedac.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Den ökade administrativa bördan med anledning av regleringen är marginell. Jordbruksverket bedömer att den inte kommer att påverka konkurrensförhållandena.

Regleringen förväntas inte påverka organisationernas prisbild på sina produkter eller möjlighet att saluföra sina produkter. Jordbruksverket bedömer att ändringarna inte heller av i det avseendet kommer att påverka konkurrensförhållandena

Samtliga ändringar gäller för alla erkända producentorganisationer och den erkända sammanslutningen inom sektorn för frukt och grönsaker. Ingen ändring förväntas påverka något av företagen mer än de andra. Jordbruksverket bedömer därför att ändringarna inte heller kommer att påverka konkurrensförhållandena mellan de erkända producentorganisationerna eller mellan de erkända producentorganisationerna och den erkända sammanslutningen.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Förändringarna i regleringen är av begränsad omfattning. Jordbruksverket bedömer att de inte kommer att påverka företagen i andra avseenden än de som redogörs för ovan.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Jordbruksverket bedömer att företagens storlek inte påverkar deras möjligheter att efterleva de förändringar som föreslås i regelverket. Jordbruksverket anser därför att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid ändringen av reglernas utformning.

D. Samråd

Föreskrifterna skickas på extern remiss till samtliga producentorganisationer och till den erkända sammanslutningen samt till LRF. Samråd har inte genomförts.

E. Kontaktperson

Kontaktperson vid eventuella frågor

Namn: Jeanette Ringbom

E-post: Projektochinvesteringsstod@jordbruksverket.se

Tel: 036-155072